

Tennisvereniging Union duikt in het verleden

19-2-2021
Selderlander

Vergrijzing is een groot probleem in de tenniswereld, maar bij de Nijmeegs/Maldense tennisvereniging Union komen er steeds meer leden bij. Dat succes viert de club met het boek *Love*, waarin 85 jaar aan liefdesverhalen, klassenongelijkheid en huisvrouwenbelangen wordt besproken.

Het gaat al jaren niet goed in de tenniswereld. De sport daalt in populariteit en stijgt in vergrijzing. Althans, dat is het landelijke beeld.

Bij Union, aan de Sportweg 50 in Malden, zijn afgelopen jaar veel meer mensen gaan sporten. De vereniging zag haar ledenaantal stijgen naar 215, wat neerkomt op een groei van 47 procent. Ter vergelijking: andere Nederlandse tennisclubs stegen in 2020 'slechts' 5 procent.

Dit succes komt, volgens directeur Jos Peters (68), mede door de coronacrisis. „Sportieve jongeren kunnen nauwelijks hun energie kwijt. Voetbal, basketbal of volleybal, het mag niet meer. Tennis mag nog wel. Althans, met z'n tweeën”, zegt Peters. En dat merkt hij, want iedere avond zijn alle vijf banen gereserveerd. „De populariteit van tennis gaat altijd met pieken en dalen. Zo kwam ik ook op het idee van het boek *Love*.”

Op omvallen

Oorspronkelijk was *Love* bedoeld als leerdocument voor Peters. Hij nam Union drie jaar geleden over, toen de club op omvallen stond. Er waren ongeveer nog maar honderd leden en het complex was sterk verouderd.

„Dankzij grote donaties van duizenden euro's kon ik nieuwe banen aanleggen. Maar daarmee was ik er niet. Ik wilde leren hoe Union vorige dieptepunten overleefde. Hiervoor riep ik de hulp in van historicus Rennie Hesseling.”

R.K.S.V. „UNION”
AFD. LAWN TENNIS
NIJMEGEN

Nr.

BALLOTAGE-FORMULIER

(S.v.p. de gevraagde gegevens volledig en juist invullen)

Ondergetekende wenst lid te worden van Union Lawn Tennis.

Naam met voornamen: *Petrus Johannes Severien Rommans*

Adres: *Ruizendaalstraat 2 Nijmegen*

Geboortedatum: *2-3-44* Geboorteplaats: *Utrecht*

Leerling van: } *Comisius College*
Beroep (met genomen vooropleiding): }

Datum aanmelding: *27-6-61* Telefoon: *31976*

Is lid van een der andere afdelingen _____

Was lid van de tennisclub _____ tot _____ 19 _____

Competitie gespeeld in de _____ klasse.

Referentie-adressen:

R.P. v. Mulken
Jos Werner

Handtekening v. d. aanvrager

P. Rommans

Rennie Hesseling (69) schreef al meerdere historische boeken en dook de archieven in. Uiteindelijk werd *Love* geen leerdocument, maar een boek over de geschiedenis van tennis én Nijmegen.

„De kern van *Love* is natuurlijk Union, maar als historicus kijk ik ook

naar de context. Zo was er vroeger veel ongelijkheid tussen klassensystemen. En tussen mannen en vrouwen. Tennis was nogal elitair”, zegt Hesseling.

Zo mocht niemand uit de arbeidersklasse lid worden. Om dit te voorkomen werd een ballotage-for-

▲ Leden van Union in 1952.

◀ Ballotage-formulier uit 1961.

FOTOS RENNIE HESSELING

mulier uitgedeeld. Dat was het bewijs dat het toekomstige lid van goede komaf was.

Ook bestond er een speciale 'wijdendag' voor huisvrouwen. „Zij mochten dan op woensdagochtend tennissen.” In 2009 zat er voor het eerst een vrouw in het bestuur.

Samen douchen

Het boek *Love* kent ook luchtiger verhalen. Zo stuitte Hesseling in de archieven op een romantisch verhaal. „Union is opgericht door de Jezuïeten. Zij hielden er strenge christelijke regels op na. Zo mochten jongens en meisjes nooit samen sporten. Eén jongen en een meisje lukte dat wel. Het was midden in winter, dus ze hadden het snel koud. Om op te warmen gingen ze samen douchen. Maar hier betrapte een ander meisje hen. Zij sprak er schande van, niet wetende dat ze jaren later met deze jongen zou trouwen”, vertelt Hesseling.

Love lijkt nu meer op een verhalenbundel danop een leerdocument, maar dat maakt voor Peters niets uit. „Het is nu eigenlijk beter geworden. En ik merk dat veel leden het interessant en herkenbaar vinden, want ja, ook wij hebben last van wat vergrijzing.”

■ Het boek kan besteld worden op Prodotto.nl.

Voetbal mag niet meer, tennis met z'n tweeën wel

– Jos Peters, Union

Tennis was vroeger een nogal elitaire sport

– Rennie Hesseling

Love - uit liefde voor tennis

Onlangs had ik een gesprek met onze medewerker Renie Hesseling naar aanleiding van zijn nieuw te verschijnen boek over de geschiedenis van de tennisvereniging Union.

Hij publiceerde eerder o.a. over de wijze waarop de roomse opvoeding van de babyboomers in Nederland gestalte kreeg en over de schoolsoort (m)ulo, die vijftig jaar geleden door de Mammoetwet ten einde kwam.

Waarom nou juist dit boek over de Tennisvereniging Union?

“Ik was aanvankelijk alleen ‘winterlid’. Daardoor merkte ik dat tennis sportieve banden smeedt, waarna ik, nu alweer een jaar of tien, een volledig lidmaatschap aanging.”

In hoeverre is dit boek meer dan een verslag van tennisprestaties van de club Union?

“Ik zag de mogelijkheid om bij het schrijven van een jubileumboek van Union veel meer aan de orde te stellen dan alleen saai gebeurtenissen. Teams die promoveren, degraderen, compe-

titiestanden dat soort dingen. Al snel bleek dat de katholieke kerk in sportverenigingen, ook in Brakkenstein, een grote rol speelde. Niet alleen door de aanwezigheid van een geestelijk adviseur in het bestuur of door het feit dat iedere vereniging, van groot tot klein, over een zogenaamde bisschoppelijke erkenning diende te beschikken. In het verzuilde Nederland van voor en na de oorlog was dat een voorwaarde. In en rond Nijmegen en Malden kende men natuurlijk ook de zogenaamde ‘neutrale’ tennisverenigingen zoals Rapiditas en Nijmegen Quick, maar een goed katholiek werd niet geacht daar te spelen. Je kon er hooguit wedstrijden tegen spelen. Dat gegeven van die kerkelijke invloed deed me denken aan mijn onderzoek over de roomse vorming van de babyboomers.”

Dit boek is dus ook zeker de moeite waard voor lezers die geen binding hebben met de TV Union?

“Ja beslist! Het is een prachtig vormgegeven kijk- en leesboek. Je moet natuurlijk een beetje om geschiedenis of de tennissport geven. In feite leer je op deze manier op welke wijze de maatschappij zich in de sportwereld ordende. Niet alleen op basis van een religie maar ook middels de ballotage. Een nieuw lid diende aan een aantal voorwaarden te voldoen. Vaak stonden die in het huishoudelijk reglement. Ze hangen samen met milieu, beroep en opleiding. Ik kwam brieven tegen waarin leden meldden dat ze belijdend katholiek waren, dus regelmatig een kerkdienst bezochten en de sacramenten ontvingen. Ze deelden ook mee welk beroep ze uitoefenden of dat ze ‘die of die’ in de club al kenden. Na het einde van de oorlog keek men ook nauwkeurig naar het oorlogsverleden van een lid dat zich aandeede.”

Waarin onderscheidde de TV Union zich van de meeste andere tennisverenigingen?

“Ik zie veel meer overeenkomsten dan verschillen. Wat ik in de bronnen tegenkwam, speelt bij elke club. Er is een continue strijd om de club aantrekkelijk te houden voor de leden en nieuwkomers. Daarvoor moet het bestuur compromissen sluiten waarover de leden weer mopperen. Zoals te weinig speeltijd voor de recreanten. Dat kunnen de wedstrijdtennissers natuurlijk ook vinden. In elke club is er sprake van bestuurdersleed. Ik kwam allerlei kwesties tegen die zo in het Handboek Management gebruikt kunnen worden. De ene casus na de andere: sponsoring, financiering, de afhankelijkheid van vrijwilligers. Rijke clubs huurden een tijdlang een groundsman of een beheerder in, zodat de leden zich konden richten op hun sport. Tegenwoor-

1952 Rijksweg Malden. De inzegening van het nieuwe Unionsportcomplex wordt opgeluisterd door de harmonie Luctor et Emergo, toespraken en het hijsen van de Unionvlag onder de klanken van het Wilhelmus. Het programma en de wedstrijd tegen SCH zijn flink uitgelopen. In de laatste minuut scoort Union het winnende doelpunt. Volgens een der SCH-toeschouwers zou dat te wijten zijn aan ‘al dat gesodemieter met dat wijwater.’

Wil je misschien al een leuke anekdote kwijt voor de lezers van het wijkblad?

“Het boek staat er vol mee. De leukste in het hoofdstuk ‘Romantiek’. De paters Jezuïeten hadden net een nieuwe douchegelegenheden aangelegd. Tot in de jaren zestig was het gescheiden tennissen van jongens en meisjes nog de norm. Een stel waagde het er toch op. Vanwege de aanhoudende regen (zegt het mannelijke deel van het stel), legden ze het spel neer en zochten ze beschutting. Juist, samen onder de warme douche. Maar dát hadden de paters natuurlijk niet zo bedoeld. Het rumoer over deze gebeurtenis in de club kwam ook een wat jongere tennisster ter ore. Dat heeft dit meisje (dus niet die is gaan douchen), er niet van weerhouden om met die jongen te gaan trouwen. Het huwelijk houdt al ruim vijftig jaar stand.”

dig zien we dat alle sportverenigingen drijven op vrijwilligers.”

In hoeverre is er ook sprake van duidelijke veranderingen die in de tijd zijn opgetreden?

“De paters Jezuïeten van het Canisius College in Nijmegen richtten in 1914 de RKSV Union op. In de loop der jaren kwamen daar allerlei sporten bij. In 1936 de tennisafdeling. De paters fungeerden als een soort suikeroom. Bij de tennisafdeling legden ze een tennisaccommodatie aan. Uniontennis huurde die banen. In de vijftiger jaren zelfs zes banen voor de prijs van vier!

Het Canisius kon de kosten niet meer opbrengen en verkocht in 1967 alle sportaccommodaties aan de gemeente Nijmegen. Die privatiseerde het tenniscomplex in 1994.”

Waren er wellicht ook contacten tussen TV Union en tennisvereniging(en) in Brakkenstein?

“Union heeft meer dan tien jaar samen met TV Brakkenstein een meerdaags jeugdtoernooi georganiseerd. Nadat het onderkomen ‘De Keet’ in vlammen was opgegaan, doneerde Union een bedrag om de wederopbouw mogelijk te maken.”

Heb je inmiddels wellicht weer een nieuw boek op stapel staan?

“Ik ben sinds een jaar bezig met een veelbelovend onderzoek naar dorpsfiguren, iconen en demonen in het dorp Velp waar ik opgroeide.”

Tekst: Tino Adolfs

Meer informatie over LOVE en bestellingen? Ga naar www.prodotto.nl of <https://www.uniontennis.nl/> (zie button LOVE links bovenaan). Via die button kom je ook op prodotto.nl.

Hoe heurt het. Rooms kledingadvies ca. 1935

Overhandiging jubileumboek Tennisvereniging Union

v.l.n.r. Wim Spaan (mediavormgever en salesmanager), Renie Hesseling, (historicus en auteur van het boek), Maarten Schoenaker (wethouder)

Vorige week vrijdag (22 januari) heeft wethouder Maarten Schoenaker het eerste exemplaar van 'Love. Uit liefde voor tennis' uit handen van de auteur Renie Hesseling aangeboden gekregen. Dit boek bevat een cultuur-geschiedenis van 100 jaar tennis in Nijmegen en Malden.

Dit foto- en leesboek toont de 85-jarige geschiedenis van Tennisvereniging Union.

Er komen veel onderwerpen aan bod die iedere vereniging, iedere bestuurder en sporter herkent: de ballotage, de etiquette (goede zeden, kleding), het ballenprobleem. Ook de strijd om de inkomsten en de leden vindt u erin terug. In 29 hoofdstukken beschrijft de auteur met humor herkenbare anekdotes. De vele historische foto's zijn een lust voor het oog. Ze tonen onder meer de betekenis van de jezuïeten van het Canisius College, die Union oprichtten.

Bestuurdersleed

In het hoofdstuk Bestuurdersleed komt het management aan de orde en alles wat een club financieel en organisatorisch drijvende moet houden. De rol van vrijwilligers in commissies en in het baan- en barbekeer komen aan bod. Bekende Nederlanders verdienen een lintje, daar waar vrijwilligers hem opgespeld horen te krijgen. Zij zijn de onmisbare factor om een club levend te houden. Kortom: lees- en kijkplezier voor iedereen die in de tennis-cultuur is geïnteresseerd. Een mooi relatie-geschenk voor tennisliefhebbers, vrijwilligers, sponsoren en jubilarissen.

Wilt u het boek aanschaffen?

De gemeente Heumen heeft onder andere een bijdrage aan het jubileumboek gedaan waardoor het boek verkocht kan worden voor €22,95. U kunt dit bedrag overmaken naar: NL15 RABO 0141 3065 72 t.n.v. TV Union, Malden, onder vermelding van 'Love' en uw adres. Als u in Nijmegen of Malden woont wordt het boek bij u thuisbezorgd. Voor verzending per PostNL buiten Nijmegen en Malden zijn de kosten (inclusief portokosten) € 29,20. Meer informatie over het boek vindt u bij: www.prodotto.nl